

USKON PUOLESTA

Jumalan sanan ajattomat totuudet vastauksena ajankohtaisiin kysymyksiin

Uskon Puolesta e-kirje nro 3, 2003 © Pasi Turunen

*"He ovat maailmasta;
sentähden he puhuvat, niin kuin maailma puhuu,
ja maailma kuulee heitä."
1 Joh. 4:5*

Helsingin Kirkkopäivät 23.-25.5. keräsi kymmeniätuhansia kävijöitä. Viikonlopun ohjelmaan mahtui paljon sellaista hyvää, joka toivottavasti jätti Jumalan sanan siemenen muhimaan monien kävijöiden sydämiin.

Suurta kohua herätti kuitenkin lauantapäivän päätapahtumaan puhumaan kutsuttu yhdysvaltalainen episkopaalipiispa **John Shelby Spong**. Monien Raamatulle uskollisten kristittyjen kurkkuun nousee pala, kun he sanovat sanan "piispa" Spong nimen yhteydessä. Spong haluaisi aikaan saada uuden "uskonpuhdistuksen", jossa kristinuskosta käytännössä siivottaisiin pois kaikki mihin kristityt Apostolisessa uskontunnustuksessa ovat sitoutuneet. Spong teesit ovat radikaaleja, mutta eivät uusia. Hyvä ystäväni päätoimittaja **Leif Nummela** totesi Spongia kuultuaan olleensa hämmästynyt siitä miten kevein perustein Spong tiputteli teesejään. "Jos kaipasi jotain älyllisesti haastavaa, niin ei sellaista ainakaan Spongilta löytynyt", Leif sanoi. Positiivisena hän piti sitä, että jos tämä on parasta mihin klassisen kristinuskon kriitikot pystyvät ei kristinuskolla ole mitään hätää. Se on kestänyt jo kaksituhatta vuotta ja selvinyt paljon pahemmistakin hyökkäyksistä kuin mihin Spong kirkkopäivillä kykeni. Jotain kirkon tilasta kertoo se, että tällainen mies oli kutsuttu kirkkopäivien päätalaisuuteen, ja kiellettyään kaiken kristinuskossa keskeisen hänet kuitenkin oli järjestetty seuraavan päivän sunnuntaiaamuna saarnaamaan jumalanpalvelukseen. Mitä saarnattavaa hänellä enää oli!

Spongista kannattaa panna merkeille se, että hän on johdonmukainen darwinisti. Kaikki hänen "uudessa uskonpuhdistuksessaan" lähtee liikkeelle darwinismista, joka on "päivittänyt" ihmisen maailmankuvan: – Luomakunta on syntynyt vähitellen eikä siis täydellistä maailmaa ja täydellistä ihmistä ole koskaan ollut. Siksi ei ole ollut myöskään syntiinlankeemusta eikä tarvita sovitusuhria. Miksei Jumala olisi antanut anteeksi ilman veriuhrin? Auttaako syntisyyden korostaminen ketään, Spong lateli tuoreimman Sana-lehden mukaan.

Itse kävin kuuntelemassa kirkkopäivillä lauantaina **paneelikeskustelua parisuhdelaista ja homojen siunaamisesta kirkossa**. Kävin myös katsomassa tämän jälkeen minidraaman nimeltä **"Sergioksen ja Bakhoksen häät"**.

Paneeli oli masentava kokemus eikä tarjonnut sisällöllisesti mitään uutta tai rakentavaa. Yhteys-liike ja SETA olivat koonneet paneelin, jossa oli edustettuina vain yhtä mielipidettä. Tarkoituksena ei ilmeisestikään ollut käydä kriittistä keskustelua. Itse tyydyin hiljaa kuuntelemaan paneelin etenemistä. Miksi en sanonut mitään? Olenhan kirjoittanut aiheesta pamfletinkin. Voi olla, että olisi pitänyt yrittää sanoa jotain. Mutta en kokenut tilannetta sellaiseksi, että puheenvuorosta olisi ollut mitään hyötyä. Minkäänlaiseen keskusteluun ei ollut mahdollisuutta. Kysymys ja kommentti olisi vain nopeasti sivuutettu paneelin arvovallalla. Niin kuin eräiden toisten paikalla olleiden kristittyjen kohdalla kävikin.

Panelistien argumentit ja vastaukset eräiden paikalla olleitten kristittyjen, hiukan huolimattomiin ja huonosti valmistettuihin kommentteihin, eivät tarjonneet mitään uutta mullistavaa keskusteluun. **Martti Lindqvistin** mukaan olisi lopetettava "anteeksiantamisella häpeällistäminen". Hän tarkoitti, että ei saisi sanoa, että homoseksuaalisuuden voi saada anteeksi. Sellainen juuri aiheuttaa häpeää. Lindqvistin argumentti perustuu kehäpäätelmään, joka olettaa lähtökohdaksi jotain sellaista, joka ensin olisi todistettava, nimittäin: Onko homoseksuaalinen käyttäytyminen syntiä vai ei. Tietysti on väärin, että kukaan kokee häpeää sellaisesta, mikä ei lopulta ole syntiä. Sellaista ei luonnollisestikaan tarvitse saada anteeksi ja siitä puhuminen on silloin turhaa. Lindqvistin ajatus kestää vain mikäli hän pystyisi osoittamaan ettei homoseksuaalinen käyttäytyminen ole syntiä. Hän kutienkin argumentoi lähtökohdista, joita hän ei lainkaan perustellut. Lindqvistin ajatus on kummallinen toisellakin tapaa: Millä perusteella "anteeksiantamisella häpeällistämistä" olisi rajoitettava vain homoseksuaalisuuden ollessa kyseessä? Olisiko meidän lopetettava esimerkiksi homofobikkojen ja uusnatsien häpeällistäminen? Tai entä valehtelijoiden, avionrikkojen, varkaiden jne. häpeällistäminen? Jos kerran pelkkä anteeksiantamisesta puhuminen häpeällistää ja sellainen on itsessään pahasta. Lindqvistin ajatus merkitsisi tällöin koko evankeliumin julistuksen loppua. Emme saisi sanoa kenellekään, että voit saada syntisi anteeksi. On aivan luonnollista ja oikein kokea häpeää jos on tehnyt jotain häpeällistä. Anteeksiantamus ei häpeällistä, vaan vapauttaa sekä häpeästä että syyllisyydestä. Lindqvistin argumentti jäi puhtaasti emotionaaliselle tasolle, koska hän ei perustellut sitä miksi homoseksuaalinen käyttäytyminen ei hänen mielestään ole syntiä. Tämä kysymys on kaikkein keskeisin ja kaikki riippuu siitä.

Professori **Martti Nissinen** torjui jyrkästi Raamatun käyttämisen homouden arvioimisessa. Hän myönsi tosin, ettei Raamatulla ole mitään positiivista sanottavaa homoudesta, mutta torjui siitä puhuvat jakeet irrelevantteina nykykeskustelussa. Jos Raamattua käytetään ohjeena suhtautumisessa homoihin olisi meidän Nissisen mukaan myös alettava tappaa homoja! "Kuka niin sanoo," huudahti joku ihmetellen yleisöstä. "Levitikus luku 18", tokaisi Nissinen takaisin ja sai aplodit yleisöltä. Aika masentavaa olla tilaisuudessa, jossa Raamattuun uskovat kristityt leimataan homojen tappajiksi! Mitään keskustelua häpeällistämisen oikeutuksesta ei tässä vaiheessa syntynyt. Nissisen heitto on totaalinen karikatyyri kristittyjen ajattelusta. Argumentti on sitä paitsi ontuva.

⇒ **Ensiksi**, vaikka Nissinen olisikin oikeassa siinä, että uskovat ovat epäjohdonmukaisia valikoidessaan Raamatusta näkemystensä tueksi vain ne kohdat, jotka tuomitsevat homoseksuaalisen käyttäytymisen, mutta sivuuttavat vanhatestamentilliset kuolemanrangaistusta vaativat tekstit, ei se mitenkään todista kristittyjen olevan väärässä torjuessaan homoseksuaalisen käyttäytymisen syntinä! Tosiasiaksi edelleen jää, että – Nissisen sanoihin viitatakseeni - jos Raamattu on ohjeenamme meidän on tuomittava homoseksuaalinen käyttäytyminen. Homoseksuaalinen käyttäytyminen on niin VT:n kuin UT:kin mukaan syntiä.

⇒ **Toiseksi**, Nissisen populistinen heitto sivuutti kokonaan sen tosiasian, että Vanhan ja Uuden liiton välillä – kuten jo termit "vanha" ja "uusi" osoittavat – täytyy olla jotain eroa. Tila ei mahdollista asian lähempää tarkastelua tässä, mutta totean vain, että tästä eroavaisuudesta juuri johtuu, että Israelin teokraattista yhteiskuntaa tietyllä maantieteellisellä alueella tietynä aikana säätelemään tarkoitetut rangaistuskäytännöt eivät sellaisenaan ole siirtyneet uuteen liittoon. Vanha liiton fokus oli maallinen. Uuden liiton fokus hengellinen. Yksi hyvä esimerkki tästä erosta löytyy suhtautumisessa noitiin, joissa vaikutti riivaajahenki: Vanhassa liitossa noidat ajatettiin ulos ja heidät surmattiin. Uudessa liitossa riivaajat ajetaan ulos noidista ja nämä saavat armon!

⇒ **Kolmanneksi**, siteeraan Gregory Kouklia, joka on todennut osuvasti: *"On vakava virhe ajatella, että koska osa Tooraa ei enää ole voimassa ei Toora ole laisinkaan voimassa. Kuten juutalainen ajattelija Dennis Prager on sanonut: 'On yksi asia jättää Tooran rangaistukset toteuttamatta ja aivan toinen asia julistaa, että se minkä Toora sanoo synniksi ei enää olekaan synti'"*.

⇒ **Neljänneksi**, homoseksuaalinen käyttäytyminen tuomitaan muuallakin Raamatussa eikä vain leeviläisessä laissa. Paavalin kirjeissä esimerkiksi. Ja vaikka Paavalin aikana monia Mooseksen lakiin sisältyviä yhteiskunnallisia säädöksiä ei enää voitu toteuttaa Israelin eläessä miehitysvallan alla (esim. oikeus kuolemanrangaistukseen oli otettu pois juutalaisilta) Mooseksen lain moraali oli edelleen voimassa.

Helsingin Kirkkopäivien ohjelmaan myös kuului lauantaina 24. toukokuuta esitetty lyhyt mininäytelmä **"Sergioksen ja Bakhoksen häät"**. Se oli kertomus kahdesta keisarin henkivartiokaartiin kuuluneesta kristitystä miehestä, jotka legendan mukaan saivat surmansa uskonsa tähden joskus 300-luvulla.

Tunsin Sergioksen ja Bakhoksen tarinan, joten kävin uteliaana katsomassa mainitun draaman: Terhi Tuomisen ohjaama esitys kahdesta keskenään flirttailevasta ja keimailevasta miehestä (joita esitti kaksi naista), jotka lausuvat toisilleen Korkean Veisun sulosäkeitä ja lopulta sinetöivät homosuhteensa papin siunauksella, on kaukana siitä mitä Sergioksesta ja Bakhoksesta tiedetään.

Draamaesitteen viittaus "vuosisatoja käytössä olleisiin samansukupuolisten vihkiliturgioihin" oli yritys luoda näytelmälle historiallista uskottavuutta. Maininta on historiallisesti harhaanjohtava. Yalen historianprofessori John Boswell, joka 42 vuotiaana kuoli AIDSin seurauksena, taisi olla ensimmäinen, joka väitti, että joissakin kirkoissa vuosisatoja käytössä olleilla *adelfopoiesis* I. "*veljeksitekemisen*" liturgioilla oli mitään tekemistä homoeroottisen suhteen kanssa. Tutkijat olivat kauan olleet hyvin perillä kyseisistä teksteistä näkemättä niissä viittauksia homoseksuaalisuuteen. Kaikissa Boswellinkin siteeraamissa adelfopoiesis-teksteissä päinvastoin korostetaan osapuolten liittyvän toisiinsa "uskon, ei luonnon sitein". Homoteologinen liike omaksui kuitenkin Boswellin voimakasta kritiikkiä saaneet näkemykset.

Kirkkopäivien draama lienee seuraillut Boswellin viitoittamaa harhapolkua. Sergios ja Bakhos eivät olleet homoja, puhumattakaan siitä, että he olisivat viettäneet häitä. Alkuperäinen legenda oli tarkoitushakuisesti vääristelty sopimaan homoteologisen kirkkotaistelun välineeksi.

Homoseksuaalisuutta on aina esiintynyt. Mutta milloinkaan se ei ole nauttinut näin suurta julkista arvostusta – kirkollista arvostusta. Tänäpäin näytelmässä. Huomenna ihan oikeasti?

Kirkon sisällä on edelleen tätä kehitystä vastustavia, Jumalalle uskollisia tahoja. He vain ovat huolestuttavalla tavalla jäämässä jalkoihin. Tarvitaan paljon työtä uskon puolesta. Ehkä juuri tällaista aikaa varten Sinä ja minä olemme olemassa.

Hyvää kesää kaikille
USKON PUOLESTA
Pasi Turunen

JOKO OLET TUTUSTUNUT NETISSÄ?

LAUANTAIFOORUMI kasettialbumit

Ihmisille, joiden mielestä kristinusko on ajattelemisen arvoinen asia

- **BIG BANG JA JUMALA** (Pasi Turunen ja Risto Heikkilä) www.patmos.fi/launtaifoorumi/albumi.htm
- **KOLMINAISUUS ymmärrettävästi** (Pasi Turunen) www.patmos.fi/launtaifoorumi/tilaus.htm